

Chirurgia i onkologia

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2023/2024
Wydział	Lekarsko-Stomatologiczny
Kierunek studiów	Lekarsko-dentystyczny
Dyscyplina wiodąca	Nauki medyczne
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Poziom kształcenia	Jednolite magisterskie
Forma studiów	Niestacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	Obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Egzamin
Jednostka/jednostki prowadząca/e	II Katedra i Klinika Chirurgii Ogólnej Naczyniowej i Onkologicznej ul. Stępińska 19/25 00-739 Warszawa Tel: 22-31-86-391

Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Prof. dr hab. n. med. Mariusz Frączek
Koordynator przedmiotu	Prof. dr hab. n. med. Mariusz Frączek; mariusz.fraczek@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus	lek. Paweł Konrad tel: 502326652; pawel.konrad@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	Asystenci i wykładowcy Kliniki: prof. dr n. med. Mariusz Frączek; mariusz.fraczek@wum.edu.pl prof. dr hab. med. Jerzy A. Polański; jerzy.polanski@wum.edu.pl dr hab. N.med. Mariusz Wyleżoł; mariusz.wylezol@wum.edu.pl lek. Lubna Al- Hamdani; lubna.al-hamdani@wum.edu.pl mgr inż. Agnieszka Białkowska, lek. Mateusz Burdzel; mateusz.burdzel@wum.edu.pl lek..Katarzyna Cybula, lek. Dariusz Drzazgowski; dariusz.drzazgowski@wum.edu.pl lek. Paweł Konrad; pawel.konrad@wum.edu.pl lek. Natalia Mazur-Górska; natalia.mazur-gorska@wum.edu.pl dr n. med. Aneta Obcowska-Hamerska; aneta.obcowska-hamerska@wum.edu.pl lek. Małgorzata Ostrowska; malgorzata.ostrowska@wum.edu.pl lek. Agata Pomianowska; agata.paszko@wum.edu.pl lek. Karolina Konowrocka; karolina.konowrocka@wum.edu.pl dr n. med. Małgorzata Polańska- Płachta; malgorzata.polanska-plachta@wum.edu.pl lek. Łukasz Kaczorowski; lukasz.kaczorowski@wum.edu.pl lek. Agnieszka Kwiatkowska; agnieszka.kwiatkowska@wum.edu.pl lek. Magdalena Czerwińska; magdalena.czerwinska@wum.edu.pl lek. Simon Ziemka; simon.ziemka@wum.edu.pl lek. Radosław Dryl, lek. Magdalena Szczotko, lek Magdalena Tytkie

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Rok i semestr studiów	IV rok, VII i VIII semestr	Liczba punktów ECTS	4,50
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)	10 (10 w formie e-learningu)	0,4	
seminarium (S)	15	0,6	

ćwiczenia (C)	45	2
e-learning (e-L)	-	-
zajęcia praktyczne (ZP)	-	-
praktyka zawodowa (PZ)	-	-
Samodzielna praca studenta		
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń	38	1,5

3. CELE KSZTAŁCENIA

C1	Student potrafi rozpoznać stany zagrożenia życia w chirurgii i adekwatnie do tego zareagować.
C2	Student potrafi rozpoznać najczęstsze schorzenia ostre i przewlekłe wymagające leczenia chirurgicznego i właściwie wskazać ścieżkę diagnostyczną oraz pokierować do odpowiedniego specjalisty.
C3	Student zna zasady profilaktyki i rozpoznawania oraz leczenia najczęstszych nowotworów złośliwych.
C4	Poszerzenie wiedzy z zakresu anatomii głowy i szyi.
C5	Przyswojenie wiadomości umożliwiających rozpoznawanie najczęstszych schorzeń laryngologicznych, a zwłaszcza tych z pogranicza laryngologii i stomatologii.
C5	Opanowanie umiejętności podstawowego badania laryngologicznego.

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:	
C.W5.	podstawy dezynfekcji, sterylizacji i postępowania aseptycznego.
C.W14.	oraz omawia mechanizmy odczynu zapalnego i gojenia się ran.
C.W19.	wskazania oraz przeciwwskazania do stosowania leków, ich dawkowanie, działania niepożądane i toksyczne oraz interakcje między lekami.
C.W21.	zasady zapobiegania oraz zwalczania bólu i lęku oraz farmakologię leków stosowanych w stanach zagrożenia życia.
C.W30.	mechanizmy prowadzące do patologii narządowych i ustrojowych, w tym chorób infekcyjnych, inwazyjnych, autoimmunologicznych, z niedoboru odporności metabolicznych i genetycznych

E.W3.	etiopatogenezę i symptomatologię chorób układu oddechowego, krążenia, krwiotwórczego, moczowo-płciowego, immunologicznego, pokarmowego, ruchu oraz gruczołów dokrewnych, ze szczególnym uwzględnieniem jednostek chorobowych, których objawy występują w jamie ustnej.
E.W4.	zasady postępowania z poszkodowanymi w urazach wielonarządowych.
E.W7.	objawy ostrych chorób jamy brzusznej, zatrucia, zakażenia i posocznicy.
E.W15.	metody diagnostyki cytologicznej oraz cytodiagnostyczne kryteria rozpoznawania i różnicowania chorób nowotworowych i nienowotworowych.
E.W16.	immunologiczne aspekty transplantacji i krwiolecznictwa.
E.W18.	stany zagrożenia życia.
F.W4.	zna i rozumie objawy, przebieg i sposoby postępowania w określonych chorobach jamy ustnej, głowy i szyi, z uwzględnieniem grup wiekowych.
F.W8.	zasady postępowania w przypadku torbieli, stanów przednowotworowych oraz nowotworów głowy i szyi.
F.W15.	metody terapeutyczne ograniczania i znoszenia bólu oraz ograniczania lęku i stresu.
F.W16.	zasady znieczulenia w zabiegach stomatologicznych i podstawowe środki farmakologiczne.
F.W18.	e zasady diagnostyki radiologicznej

Umiejętności – Absolwent* potrafi:

C.U4.	przewidywać i wyjaśniać złożone patomechanizmy zaburzeń prowadzących do powstawania chorób.
C.U5.	opisywać przebieg kliniczny chorób w procesach patologicznych.
D.U5.	podejmować działania zmierzające do poprawy jakości życia pacjenta i zapobiega jej pogorszeniu się w przyszłości.
D.U6.	przeprowadzać rozmowę z pacjentem dorosłym, dzieckiem i rodziną z zastosowaniem techniki aktywnego słuchania i wyrażania empatii.
D.U7.	identyfikować czynniki wystąpienia ryzyka przemocy, rozpoznaje przemoc i odpowiednio reaguje.
D.U8.	stosować w podstawowym zakresie psychologiczne interwencje motywujące i wspierające.
D.U11.	w działaniach zawodowych przestrzegać obowiązujących regulacji prawnych i kierować się wzorcem etycznym ustalonym przez korporację.
E.U1.	przeprowadzić diagnostykę różnicową najczęstszych chorób osób dorosłych.
E.U3.	planować postępowanie diagnostyczne i terapeutyczne w przypadku najczęstszych chorób osób dorosłych.
E.U4.	interpretować wyniki badań laboratoryjnych.
E.U5.	identyfikować prawidłowe i patologiczne struktury i narządy w dodatkowych badaniach obrazowych (RTG, USG, CT - tomografia komputerowa).
E.U6.	planować postępowanie w przypadku ekspozycji na zakażenie przenoszone drogą krwi.

E.U9.	opisywać i rozpoznawać objawy wstrząsu i ostrej niewydolności krążenia.
E.U10.	rozpoznawać objawy urazów mózgu i chorób naczyniowych mózgu, zespołów otępiennych i zaburzeń świadomości.
E.U15.	rozpoznawać nowotwory skóry i stany przed-nowotworowe.
E.U20.	wykonywać podstawowe procedury i zabiegi lekarskie: pomiar temperatury, pomiar tętna, nieinwazyjny pomiar ciśnienia tętniczego, leczenie tlenem, wentylację wspomaganą i zastępczą, wprowadzenie rurki ustno-gardłowej, przygotowanie pola operacyjnego, higieniczne i chirurgiczne odkażanie rąk, wstrzyknięcie dożylnie, domięśniowe i podskórne, pobieranie obwodowej krwi żyłnej, pobieranie wymazów z nosa, gardła i skóry, proste testy paskowe, pomiar stężenia glukozy we krwi.
F.U1.	przeprowadzić wywiad lekarski z pacjentem lub jego rodziną.
F.U2.	przeprowadzić badanie fizykalne pacjenta.
F.U6.	interpretować wyniki badań dodatkowych i konsultacji.

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
W1	-
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
U1	-
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	
K1	-

6. ZAJĘCIA

Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
Wykłady (odbywają się w formie e-learningu)	W1 – Wykład 1: Chirurgiczne choroby trzustki : omówienie jednostek chorobowych leczonych w warunkach oddziału chirurgicznego oraz podstawowych zasad leczenia operacyjnego wybranych chorób trzustki.	C.U4., C.U5., E.W3., E.W18., F.W15., E.U3., F.W18, E.U5. E.U4.
	W2 – Wykład 2: Czerniak: Etiopatologia, epidemiologia, rozpoznawanie i leczenie.	C.U4., C.U5., E.W3, E.U15., E.W15., F.W8., E.U4., E.U5. E.U15

	<p>W3 – Wykład 3: Ostre choroby jamy brzusznej: Omówienie najczęściej spotykanych chorób jamy brzusznej wymagających interwencji lub oceny chirurgicznej.</p> <p>W4 – Wykład 4: Zasady i zabiegi z zakresu małej chirurgii: Omówienie wskazań i technik wykonywania zabiegów chirurgicznych w znieczuleniu miejscowym.</p> <p>W5 – Wykład 5: Postępowanie lecznicze w urazach głowy: Klasyfikacja zmian pourazowych wewnątrzczaszkowych i leczenie zachowawcze i operacyjne.</p> <p>W6 – Wykład 6: Przepukliny brzuszne: Rodzaje przepuklin brzusznych, wskazania do pilnej interwencji zabiegowej i omówienie metod operacyjnych.</p> <p>W7 – Wykład 7: Współczesne poglądy na etiologię nowotworów: Omówienie czynników środowiskowych i wrodzonych wpływających na rozwój nowotworu. Podstawowe metody leczenia onkologicznego.</p> <p>W8 – Wykład 8: Metody diagnostyczne i terapeutyczne w onkologii. Objawy ogólne i specyficzne dla nowotworów złośliwych. Znaczenie badań przesiewowych i wczesnej diagnostyki w walce z rakiem na przykładzie raka sutka, gruczołu krokowego, jelita grubego</p> <p>W9 – Wykład 9: Zasady przeszczepiania narządów: Omówienie zasad kwalifikacji do leczenia transplantacyjnego, pobrania narządów i postępowania pooperacyjnego.</p> <p>W10 – Wykład 10: Zakażenia w chirurgii: Pojęcie: zakażenia szpitalnego, szczepów bakteryjnych wielolekoopornych, dane statystyczne dotyczące zakażeń szpitalnych w O. chirurgicznych. Leczenie infekcji szpitalnych.</p>	<p>C.U4., C.U5., E.W3., E.W15., F.W18, E.U5., C.W21., E.W4., E.W7., E.W18., C.W30., E.U9.</p> <p>C.W5., C.W14., C.W19., F.W8., F.W16., C.U4., C.U5.,</p> <p>E.W18., F.W18., E.U5., E.U10., D.U7.,</p> <p>C.U4., C.U5., E.U5., E.U20., F.W15.,</p> <p>C.U4., C.U5., D.U11., E.U4., E.U15. D.U5., D.U6.,</p> <p>E.W15., F.W4., D.U8., E.U15., F.U1.,</p> <p>E.W16., C.W19., C.W19.,</p> <p>E.U4., C.U4., C.U5., E.U6., F.U6.</p>
Seminaria	<p>S1 – Seminarium 1: Aseptyka i antyseptyka: Omówienie podstawowych pojęć dotyczących higieny pola operacyjnego i oddziałów zabiegowych. Obłożenia operacyjne, fartuchy i rękawiczki chirurgiczne. Odkażanie skóry i błon śluzowych, sterylizacja narzędzi chirurgicznych.</p> <p>S2 – Seminarium 2: Rodzaje ran - proces gojenia. Leczenie ran i oparzeń: Rodzaje ran, sposoby zaopatrywania ran ostrych i przewlekłych. Specyfika postępowania z ranami rozległymi i oparzeniowymi. Rodzaje opatrunków. Etapy gojenia rany.</p> <p>S3 – Seminarium 3: Leczenie krwią i preparatami krwiopochodnymi. Zaburzenia Krzepnięcia. Rodzaje preparatów krwiopochodnych. Wskazania do ich zastosowania, reguły dotyczące przetaczania krwi. Rozpoznanie i postępowanie w przypadku powikłań poprzetoczeniowych.</p> <p>S4 – Seminarium 4: Urazy brzucha i klatki piersiowej. Postępowanie z chorym który doznał urazu tułowia w kontekście pierwszej pomocy oraz leczenia w ramach SOR. Podstawy diagnostyki w urazach wielomiejscowych, pojęcie "złotej godziny",</p> <p>S5 – Seminarium 5: Ostre schorzenia naczyń krwionośnych: Zakrzepica żylna, zakrzepica i zatorowość tętnicza. Etiologia, objawy, diagnostyka, leczenie farmakologiczne i zabiegowe chorych z ostrymi schorzeniami naczyń .</p>	<p>C.W5, E.W7., C.W19., E.U6.,</p> <p>C.W14, D.U7., E.U9.,</p> <p>E.U9., C.U5, C.U4., E.U4.,</p> <p>E.U9., F.U2., F.U6., F.U1., E.W4., E.W18.</p> <p>E.U1., E.U3., F.W18., C.U4., C.U5.,</p> <p>CU4., C.U5., E.U3., C.U4., C.U5., F.U1., C.U5.,</p>

	<p>S6 – Seminarium 6: Nienowotworowe choroby górnego odcinka przewodu pokarmowego. Najczęstsze choroby górnego odcinka przewodu pokarmowego ze szczególnym uwzględnieniem choroby wrzodowej żołądka i dwunastnicy oraz jej powikłań.</p> <p>S7 – Seminarium 7: Urazy układu kostno-szkieletowego: Omówienie najczęściej spotykanych złamań kości długich. Postępowanie z chorymi ze złamaniami kręgosłupa, miednicy. Zabezpieczenie chorego na czas transportu.</p> <p>S8 – Seminarium 8: Ostre schorzenia urologiczne: Kamica moczowa i jej powikłania, zatrzymanie moczu, cewnikowanie pęcherza moczowego. Choroby infekcyjne układu moczowego – leczenie empiryczne i celowane.</p> <p>S9 – Seminarium 9: Rak przełyku. Rak żołądka: Rodzaje nowotworów górnego odcinka przewodu pokarmowego, postępowanie w zależności od lokalizacji i rodzaju nowotworu. Leczenie neoadiuwantowe, operacyjne, i onkologiczne (radio i chemioterapia pooperacyjna).</p> <p>S10 – Seminarium 10: Chirurgiczne choroby dróg żółciowych. Choroby dróg żółciowych wymagające leczenia operacyjnego. Kamica żółciowa i jej powikłania. Wskazania do zabiegu, metody leczenia zabiegowego.</p> <p>S11 – Seminarium 11: Rak piersi. Etiopatologia, diagnostyka i leczenie zmian nowotworowych piersi. Pojęcie samobadania, znaczenie wczesnego rozpoznania choroby nowotworowej.</p> <p>S12 – Seminarium 12: Nienowotworowe choroby jelit i choroby odbytu: Nieswoiste zapalenia jelit, choroba uchyłkowa i jej powikłania, choroba hemoroidalna, szczelina i przetoka odbytu. Podstawy anatomii okolicy odbytu, badanie per rectum jako jedno z podstawowych badań klinicznych, współczesne metody diagnostyki chorób jelit i odbytnicy.</p> <p>S13 – Seminarium 13: Rak jelita grubego: Zmiany przednowotworowe i nowotwory okrężnicy. Sposoby diagnostyki i wskazania do badań endoskopowych. Postępowanie w zależności od uzyskanych wyników badań histopatologicznych. Metody leczenia operacyjnego w zależności od lokalizacji zmiany nowotworowej. Czym jest stomia.</p> <p>S14 – Seminarium 14: Choroby tarczycy: Nienowotworowe zmiany w obrębie tarczycy jako najczęstsze zmiany gruczołów wydzielania wewnętrznego. Wole guzowate, Choroba Hashimoto, krótkie omówienie nowotworów tarczycy. Nadczynność i niedoczynność tarczycy jako choroby modyfikujące postępowanie lecznicze.</p> <p>S15 – Seminarium 15: Rak płuca: Rozpoznanie na podstawie badań obrazowych i badania klinicznego. Rodzaje nowotworów płuca i metody ich leczenia (zabiegowe i niezabiegowe).</p>	<p>E.W15., D.U7., C.W21., E.W4.</p> <p>C.W30., E.W3., E.W7., C.W19., E.W15., C.U4., C.U5.,</p> <p>D.U6., C.W30., C.U4., C.U5., F.U2., F.U1.</p> <p>E.W15., G.U32., F.W15., C.U4., C.U5.</p> <p>C.U4., C.U5., C.W19., C.W30.</p> <p>E.W15., F.W18., E.U1.,</p> <p>F.W4., C.U4., C.U5., C.W30., E.U1., E.U4.</p> <p>C.U4., C.U5., C.W30., E.W15., D.U5., F.W15.</p> <p>C.U4., C.U5., C.W30., E.W15.,</p> <p>E.U5., F.U1., E.W3., E.W15.</p>
Ćwiczenia	<p>C1-C5 - Ćwiczenia: Badanie chorego, komunikacja z chorym i rodziną, zaopatrywanie ran, zmiana opatrunków, znieczulenie i drobne zabiegi chirurgiczne, badania przesiewowe w chorobach nowotworowych, przygotowanie pola operacyjnego, przygotowanie chorego do operacji, opieka i monitorowanie chorego po operacji Omówienie wiadomości z zakresu nowotworów głowy i szyi - Część I.</p> <p>C5- C10- Badanie chorego, komunikacja z chorym i rodziną, zaopatrywanie ran, zmiana opatrunków, znieczulenie i drobne zabiegi chirurgiczne, badania przesiewowe w chorobach nowotworowych, przygotowanie pola operacyjnego, przygotowanie chorego do operacji,</p>	<p>C.W19., C.W21., C.W30., E.W18., E.U9., E.U10., E.U15., E.U20., F.W15., F.W16., F.W18., F.U1., F.U2., F.U6., D.U5., D.U6., D.U7., D.U8., D.U11.,</p> <p>C.W19., C.W21., C.W30., E.W18., E.U9., E.U10., E.U15., E.U20., F.W15., F.W16., F.W18., F.U1., F.U2.,</p>

	opieka i monitorowanie chorego po operacji. Omówienie wiadomości z zakresu nowotworów głowy i szyi - część II.	F.U6., D.U5., D.U6., D.U7., D.U8., D.U11.,
--	--	--

7. LITERATURA

Obowiązkowa

- Chirurgia. Repetytorium. Red. W.Noszczyk. PZWL 2019
- Otolaryngologia kliniczna. Red. K.Niemczyk, Medipage2014 (ISBN 978-83-61104-83-4)

Uzupełniająca

- Chirurgia – podstawy. Red. S.Głuszek. PZWL 2019
- Davidson Chirurgia. Podręcznik dla studentów. Red. O.J.Garden, Edra Urban & Partner 2015
- LEK lastminute. Chirurgia. Red.D.Sieroń, M.Opiłka. EdraUrban&Partner 2016
- Chirurgia ogólna dla Stomatologów. Red. W.Rowiński, M.Kosieradzki. PZWL 2006

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
C.W5., E.U20., E.W3., E.W4., E.W7., E.W18., F.W4., F.W8., F.W15., F.W16.,F.W18., C.U4., C.U5.,E.U6., E.U10., E.U15., C.W14., C.W19., C.W21., E.U1., E.U9., F.U1., F.U2., F.U8., D.U5., D.U6., D.U7., D.U8., D.U11.,	Ustna rozmowa prowadzącego seminarium i ćwiczenia ze studentami	100 % obecność na seminariach i ćwiczeniach Aktywne uczestniczenie w zajęciach
C.W5., E.U20., E.W3., E.W4., E.W7., E.W18., F.W4., F.W8., F.W15., F.W21., C.U4., C.U5., E.U6., E.U10., E.U15.	Kolokwium pisemne w VII lub VIII semestrze zajęć (warunkiem dopuszczenia do kolokwium jest 100% obecność na seminariach i ćwiczeniach)	Udzielenie 60% poprawnych odpowiedzi
C.W5., E.U20., E.W3., E.W4., E.W7., E.W15., E.W16., E.W18., F.W4., F.W8., F.W15., F.W18., C.U4., C.U5., E.U6., E.U10., E.U15., F.U6., E.U3., E.U4., E.U5.	Egzamin testowy końcowy w sesji letniej (po zakończeniu semestru VIII) (warunkiem dopuszczenia do kolokwium jest 100% obecność na seminariach i ćwiczeniach oraz zaliczenie wszystkich wykładów w systemie e-learningu)	Udzielenie 60% poprawnych odpowiedzi

9. INFORMACJE DODATKOWE

- Regulamin zajęć:
- zajęcia odbywają się w godzinach 7.30-10.00; obowiązuje punktualne zgłaszanie się na zajęcia
- w uzasadnionych przypadkach dopuszczalne są 2 usprawiedliwione nieobecności- do odrobienia w czasie dyżuru lekarskiego; 3 i więcej nieobecności wymagają powtórzenia zajęć z inną grupą studencką
- ćwiczenia realizowane są według podawanego na bieżąco planu, możliwość zmian planu w obrębie dostępnych godzin dydaktycznych
- na zajęciach obowiązuje identyfikator, stetoskop, biały fartuch i zmiana obuwia do poruszania się po oddziale i bloku operacyjnym
- Klinika zapewnia oddzielną szatnię dla studentów w trakcie trwania zajęć: kluczyki do odbioru w Sekretariacie Kliniki w pierwszym dniu zajęć
- do zaliczenia bloku wymagane jest uzyskanie pozytywnego wyniku z kolokwium końcowego oraz obecność na wszystkich zajęciach
- Egzamin w sesji letniej składa się z 70 pytań. Warunkiem zdania (uzyskania oceny co najmniej dostatecznej) jest podanie co najmniej 60% poprawnych odpowiedzi na zadane pytania.
- W przypadku uzyskania oceny niedostatecznej student przystępuje do II terminu w formie ustnej.

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusa, przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusa w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich